

Hvem rammes af VKO's spareplan?

Loft over børnecheck øger fattigdommen med 13.000

I aftalen mellem Dansk Folkeparti og regeringen om at forbedre de offentlige finanser med 24 mia. kr. frem mod 2013, er et af elementerne, at der højst skal kunne udbetales 30.000 kr. i børnefamilieydelse pr. familie pr. år. Loftet over børnefamilieydelsen rammer i særlig grad de laveste indkomstgrupper og indebærer dermed en stigning i indkomstuligheden i Danmark. Samtidig indebærer loftet, at mange skubbes ud i fattigdom.

af forskningschef **Mikkel Baadsgaard**

26. maj 2010

Analysens hovedkonklusioner

- Loftet over børnechecken på 30.000 kr. pr. familie pr. år har klar social slagside. For de 10 pct. fattigste reduceres rådighedsbeløbet med 1,2 pct. i gennemsnit, mens rådighedsbeløbet for de 10 pct. rigeste kun reduceres med 0,02 pct.
- Loftet bidrager således entydigt til at indkomstuligheden øges i Danmark.
- Loftet indebærer, at antallet af fattige øges med 13.000 personer. Dertil kommer, at de økonomiske vilkår for yderligere 55.000 fattige forringes markant som følge af loftet. Sidstnævnte gruppe får reduceret rådighedsbeløbet (dvs. indkomsten efter skat) med 7,9 pct.
- Der er stor forskel på, hvor meget rådighedsbeløbet reduceres for de personer, der bliver berørt af loftet. 15.000 personer får f.eks. reduceret rådighedsbeløbet med mere end 10 pct. som følge af loftet.

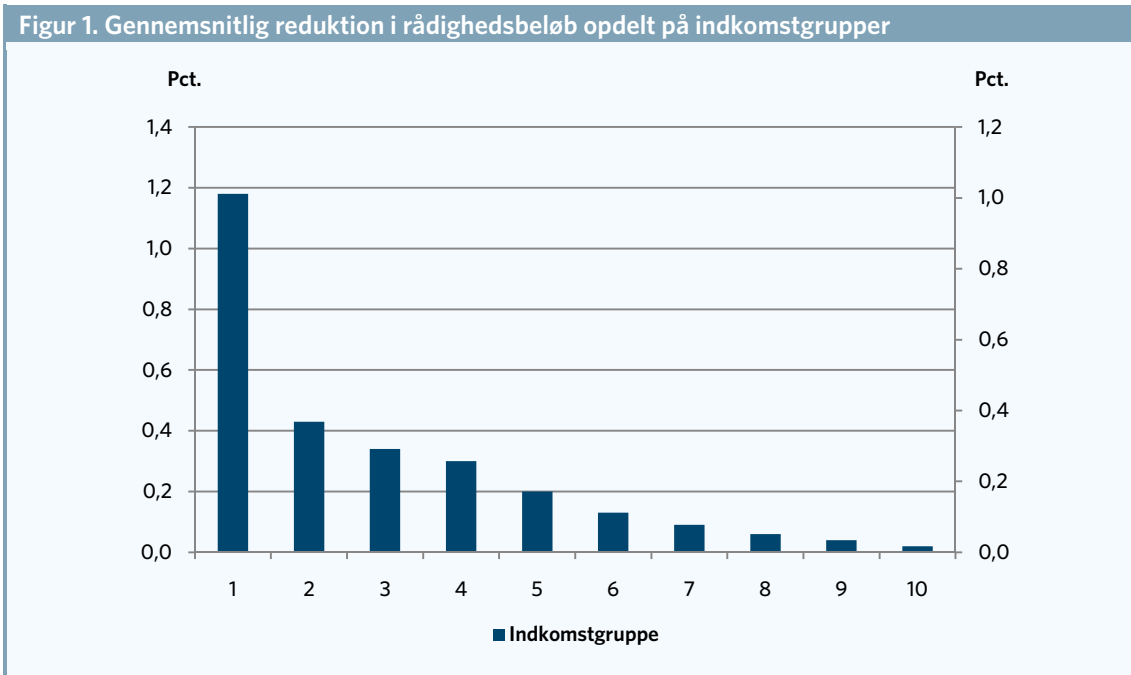
Kontakt

Forskningschef
Mikkel Baadsgaard
Tlf. 33 55 77 27
Mobil 25 48 72 25
mb@ae.dk

Kommunikationschef
Janus Breck
Tlf. 33 55 77 25
Mobil 40 61 34 38
jb@ae.dk

Loft over børnecheck på 30.000 kr. har klar social slagside

Aftalen om at lægge et loft over den samlede udbetaling af børnecheck på 30.000 kr. pr. familie pr. år har klar social slagside og bidrager til at øge indkomstuligheden. Det fremgår af figur 1, der viser, hvor meget rådighedsbeløbet i gennemsnit reduceres i de enkelte indkomstgrupper som følge af loftet, når det er fuldt indfaset i 2013. Blandt de fattigste 10 pct. af befolkningen reduceres rådighedsbeløbet med knap 1,2 pct., mens rådighedsbeløbet stort set ikke påvirkes for de rigeste.

Anm: Befolkningen er inddelt i indkomstgrupper (indkomstdeciler) på baggrund af den husstandsækvivalerede disponible indkomst.
 Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

Grunden til, at loftet reducerer rådighedsbeløbet mest for de fattigste, er for det *første*, at det i særlig grad er personer i de laveste indkomstgrupper, der berøres af forslaget. Blandt de 10 pct. fattigste er det f.eks. 21 pct., der får reduceret rådighedsbeløbet, mens det kun er 5 pct. blandt de rigeste 10 pct. af befolkningen, jf. tabel 1. For det *andet* er den beløbsmæssige reduktion blandt de berørte størst i de laveste indkomstgrupper. Det skyldes, at det fortrinsvis er blandt de laveste indkomstgrupper, at familier med mange børn er placeret indkomstmæssigt. For det *tredje* er virkningen på rådighedsbeløbet opgjort i procent. Det indebærer, at samme reduktion målt i kr. på tværs af indkomstgrupper reducerer rådighedsbeløbet mest for de laveste indkomstgrupper, når ændringen måles i procent.

Tabel 1. Ændring i rådighedsbeløb som følge af forslag

	Rådighedsbeløb	Berørte	Reduktion blandt berørte	Reduktion i rådighedsbeløb
	1.000 kr.	pct.	kr.	pct.
1. decil	77	21	4.351	1,18
2. decil	130	16	3.536	0,43
3. decil	151	17	2.951	0,34
4. decil	171	20	2.572	0,30
5. decil	191	19	2.105	0,20
6. decil	211	15	1.884	0,13
7. decil	233	12	1.761	0,09
8. decil	260	8	1.862	0,06
9. decil	299	6	1.823	0,04
10. decil	451	5	1.920	0,02
I alt	217	14	2.698	0,17

Anm: Opgjort i 2010 prisniveau. Der er anvendt husstandsækvivalerede indkomster.
 Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

Der er stor forskel på, hvor meget rådighedsbeløbet reduceres for de enkelte familier, der bliver berørt af loftet. Ud af de ca. 740.000 personer som får reduceret forbrugsmulighederne som følge af loftet, får 15.000 personer reduceret rådighedsbeløbet med mere end 10 pct. Stort set alle disse personer tilhører de fattigste 10 pct. af befolkningen. Det fremgår af tabel 2.

Tabel 2. Fordeling af reduktion i rådighedsbeløb

	Reduktion i rådighedsbeløb					
	Ingen ændring	Under 1 pct.	1-2 pct.	2-5 pct.	5-10 pct.	Over 10 pct.
	1.000 personer					
1. decil	408	26	12	27	30	14
2. decil	453	28	15	27	13	1
3.-5. decil	1311	140	71	82	9	0
6.-10. decil	2443	187	35	21	0	0
I alt	4615	382	132	157	52	15

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

Loftet over børnefamilieydelsen øger antallet af fattige med 13.000 personer

Loftet over børnefamilieydelsen på 30.000 kr. indebærer, at antallet af fattige øges med omkring 13.000 personer, når man anvender samme fattigdomsgrænse som OECD (50 procent af medianindkomsten).

Disse 13.000 personer dækker over, at 14.000 personer skubbes ud i fattigdom som følge af loftet (række 3 i tabel 3), mens 1.000 personer forlader gruppen af fattige, fordi medianindkomsten reduceres lidt som følge af loftet (række 4 i tabel 3). De personer, der "skubbes" ud i fattigdom som følge af loftet, vil opleve en reduktion i rådighedsbeløbet på i gennemsnit 7,4 pct. Det fremgår af tabel 3.

Samtidig med at 14.000 personer skubbes ud i fattigdom medfører loftet, at forbrugsmulighederne forringes for yderligere 55.000 fattige reduceres. Denne gruppe af fattige vil i gennemsnit opleve en reduktion i rådighedsbeløbet på 7,9 pct.

Tabel 3. De fattige bliver fattigere, og flere skubbes ud i fattigdom

	Antal	Indkomst Før	Indkomst Efter	Ændring i rådighedsbeløb	
		Kr.	Kr.	Kr.	Pct.
1. Fattige der ikke berører	248.460	52.000	52.000	0	0,0
2. Fattige der berøres	55.530	56.189	51.750	-4439	-7,9
3. Personer der skubbes ud i fattigdom	13.980	104.236	96.485	-7751	-7,4
4. Personer der forlader fattigdom	870	100.281	100.281	0	0,0
5. Personer der ikke er fattige	5.054.160	227.694	227.368	-326	-0,1

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.

Loftet over børnefamilieydelsen medfører således, at der bliver flere fattige samtidig med, at de fattige bliver endnu fattigere. Dermed vil aftalen om loftet over børnefamilieydelsen skubbe yderligere til de senere års udvikling i retning af flere fattige.

Når loftet er fuldt indfaset i 2013, medfører det en udgiftsbesparelse på omkring 1,0 mia. kr. (2010-priser). Det er helt på linje med Finansministeriets provenuskøn i *Aftale om genopretning af dansk økonomi*.

Tabel 4. Provenuvirkning af loftet, 2010-priser

	Udgifter
	Mia. kr.
Udgifter ved nuværende regler	14,5
Udgifter med loft over børnefamilieydelsen på 30.000 kr.	13,5
Provenu	1,0

Kilde: AE på baggrund af Lovmodellens datagrundlag.